

Nuorten äänestysaikeet kuntavaaleissa 2021

Juho Rahkonen

Tutkimuksen toteutus

- Tämän kyselytutkimuksen on tehnyt valtion nuorisoneuvoston toimeksiannosta Taloustutkimus Oy.
- Tutkimus toteutettiin puhelinhaastatteluina 9.– 23.2.2021, ja siihen vastasi 1505 henkilöä. Vastaajien yhteystiedot haettiin satunnaisotantana Bisnode Marketing Oy:n ylläpitämästä rekisteristä. Otos edustaa 18–29-vuotiaita Suomessa vakituisesti asuvia henkilöitä.
- Haastatteluista 75 tehtiin ruotsin kielellä, loput suomeksi. Virhemarginaali on noin $\pm 2,5$ prosenttiyksikköä.
- Haastattelut tehtiin Taloustutkimuksen omasta puhelinhaastattelukeskuksesta, ja työhön osallistui 72 suomenkielistä ja 4 ruotsinkielistä haastattelijaa. Haastatteluista validoitiin pistokokeina (5 %).
- Kannatusarviot laskettiin niin, että kontrollikysymyksen vastauksia (mitä äänesti viime vaaleissa) verrattiin kuntavaalien 2017 äänestystilastoihin. Näin saatiin painotuskerroin, jolla tuloksia voidaan tarkentaa. Lisäksi aineisto on painotettu ikäryhmän, sukupuolen ja asuinpaikan (NUTS 2 -suuralueet) väestötilastoja vastaavaksi.
- Excel-taulukoissa näkyy vastaajamäärän alapuolella painotettu N-luku, joka kertoo koko kohdejoukon suuruudesta tuhansina, eli tämä kyselytutkimus edustaa tilastollisesti 785 000 nuoren mielipiteitä

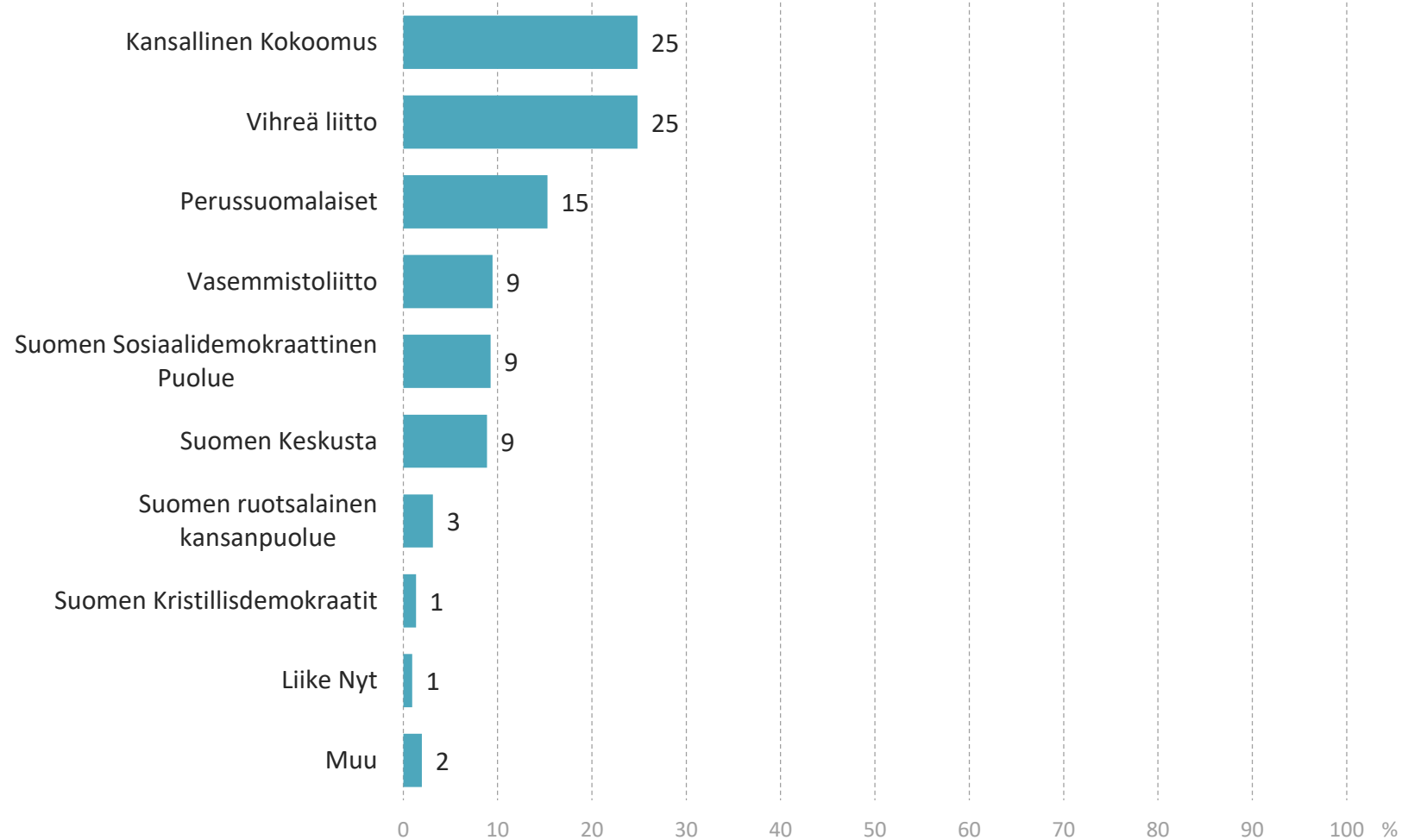
Päätulokset 1/2

- Nuorten, alle kolmekymppisten äänestäjien suosikki puolueet ovat vihreät ja kokoomus: molemmat saavat 25 prosentin kannatuksen, eli nämä kaksi puoluetta keräävät yhteensä jopa puolet nuorten äänistä.
- Kolmantena tulee perussuomalaiset 15 prosentilla. Seuraavat sijat jaetaan Sdp:n, keskustan ja vasemmistoliiton kesken, jotka saavat kukin 9 prosentin kannatusosuuden. Rkp saa 3 prosenttia, kristillisdemokraatit ja Liike nyt 1 prosentin kannatuksen. Muita puolueita äänestäisi 2 prosenttia puoluekantansa ilmoittaneista nuorista.
- Nuorten keskuudessa puoluekanta on voimakkaan sukupuolittunut: Vihreät on nuorten naisten ylivoimainen suosikki puolue 38 prosentin kannatuksella, kun nuorista miehistä puoluetta kannattaa vain 12 prosenttia.
- Nuorten miesten ykköspuolue on kokoomus 29 prosentin kannatuksella, mutta perussuomalaiset (25 %) ei jää siitä kauas. Vastaavasti naisista 20 prosenttia kannattaa kokoomusta, perussuomalaisia vain 5 prosenttia.
- Nuoret miehet ovat kallellaan porvaripuolueisiin, nuoret naiset taas vasemmistopuolueisiin ja vihreisiin. Jakolinja on selkeä ja johdonmukainen, ja sen taustalla lienee paitsi biologisen sukupuolen (sex) ja kulttuurisen sukupuolen (gender) tuottamia roolieroja, myös globalisoituneelle nykyajalle leimallista identiteettipoliittista kuplautumista, jota sosiaaliseen mediaan typistynyt vuorovaikutus vahvistaa kaikukammion tavoin.

Päätulokset 2/2

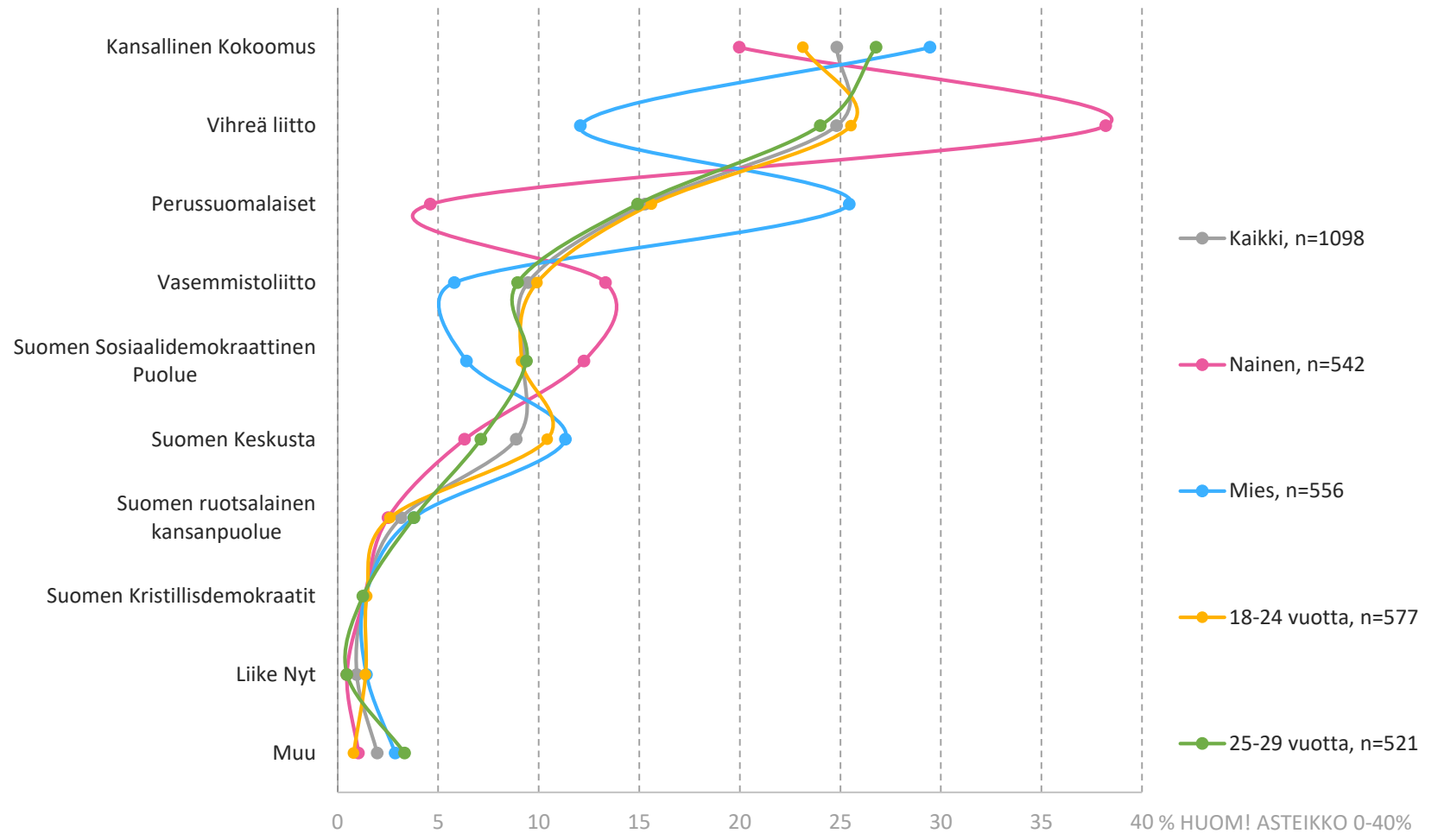
- Nuorten äänestysaiheet lupailevat vähän yli 50 prosentin äänestysaktiivisuutta, sillä 54 prosenttia kyselyyn vastanneista kertoo äänestävänsä kuntavaaleissa varmasti. Luvussa lienee kuitenkin oman aktiivisuuden yliparantointia, sillä edellisissä kuntavaaleissa kyseisten ikäryhmien äänestysaktiivisuus oli alle 40 prosenttia.
- Yliparantointi saattaa kertoa kahdesta asiasta: vaikka lähtöotos on edustava ja kaikille kohdejoukkoon kuuluville on tarjottu yhtäläinen mahdollisuus osallistua tutkimukseen, vastaajan oma yleinen aktiivisuus on saattanut vaikuttaa siihen, kuka lopulta on suostunut vastaamaan. Nuoret ovat kyselytutkimuksille ylipäätään varttuneempaa väestöä työläämmin tavoitettava kohderyhmä.
- Toisekseen osa nuorista asuu eri paikkakunnalla kuin siellä, missä he ovat kirjoilla, ja muutenkin nuorissa ikäryhmissä ei olla vielä niin vahvasti kiinnittyneitä mihinkään tiettyyn asuinkuntaan ja sen poliittisiin asioihin. Nuoruus on dynaamista ja liikkuvaista aikaa, jolloin vasta haetaan omaa poliittista identiteettiä ja paikkaa yhteiskunnassa.
- Naiset ja korkeasti koulutetut sekä Helsingissä ja muualla Uudellamaalla asuvat nuoret ovat ilmoituksensa mukaan keskimääräistä aktiivisempia äänestäjiä kuntavaaleissa.

Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

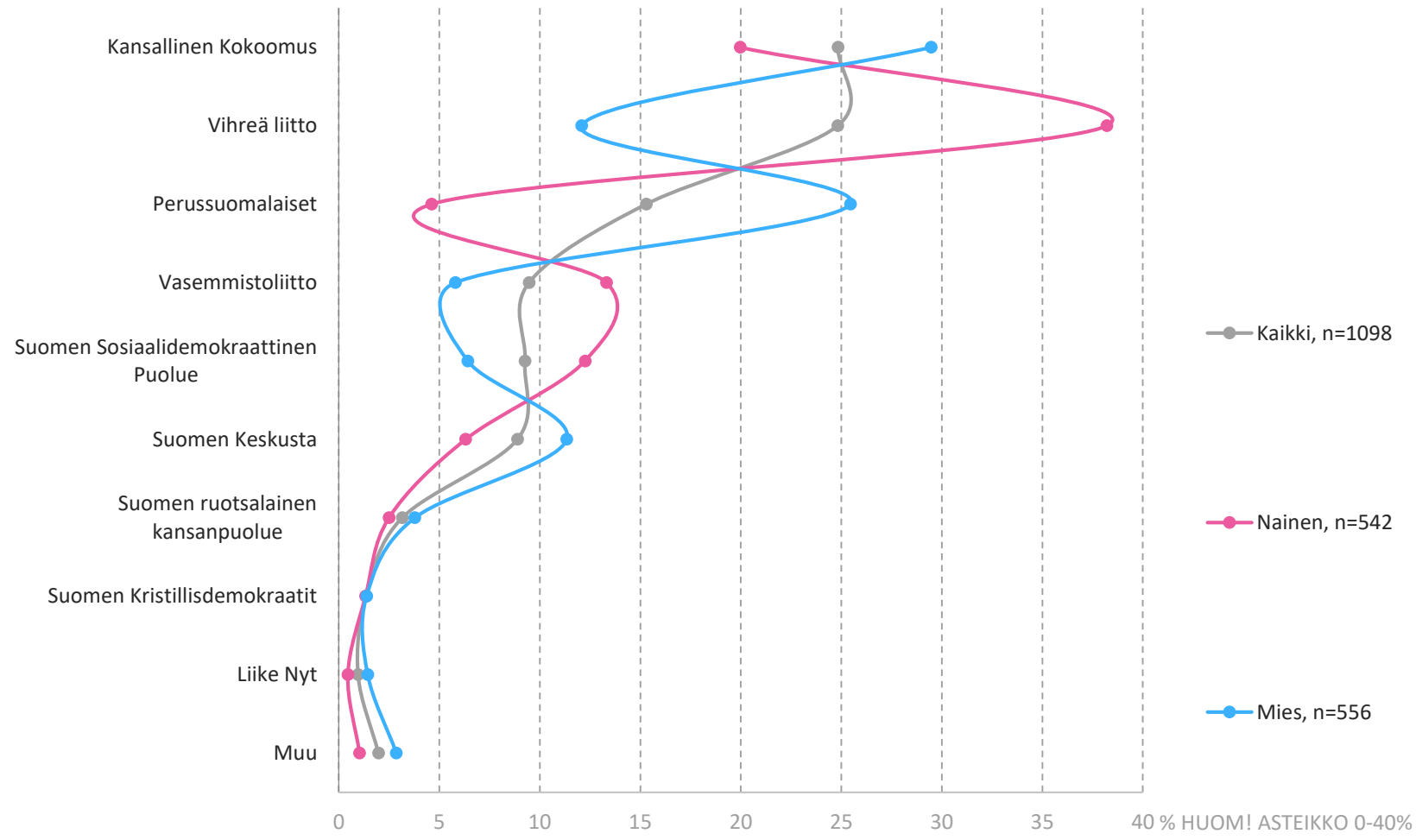
Äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa, n=1098

Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

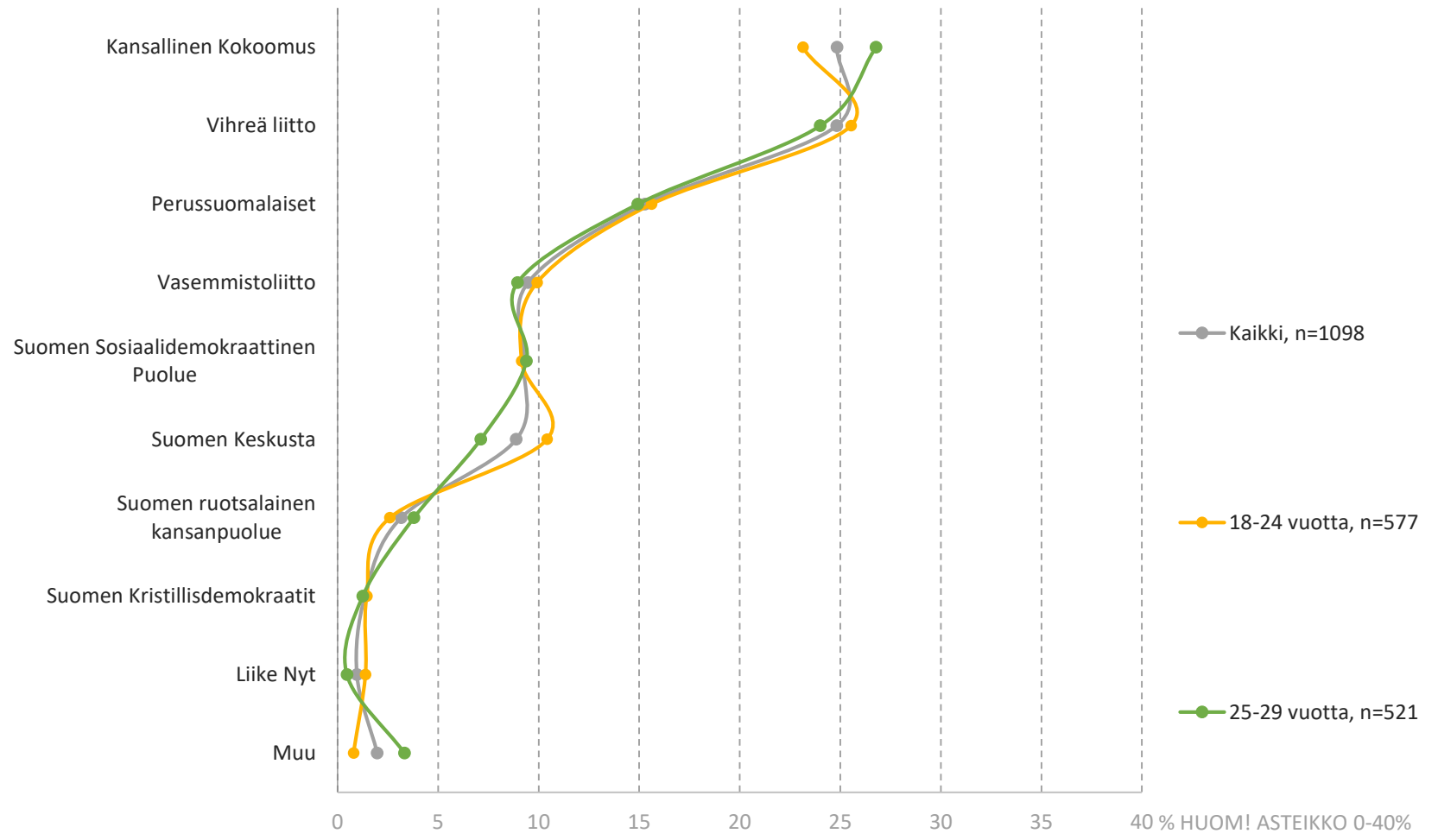
n=äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa

Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

n=äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa

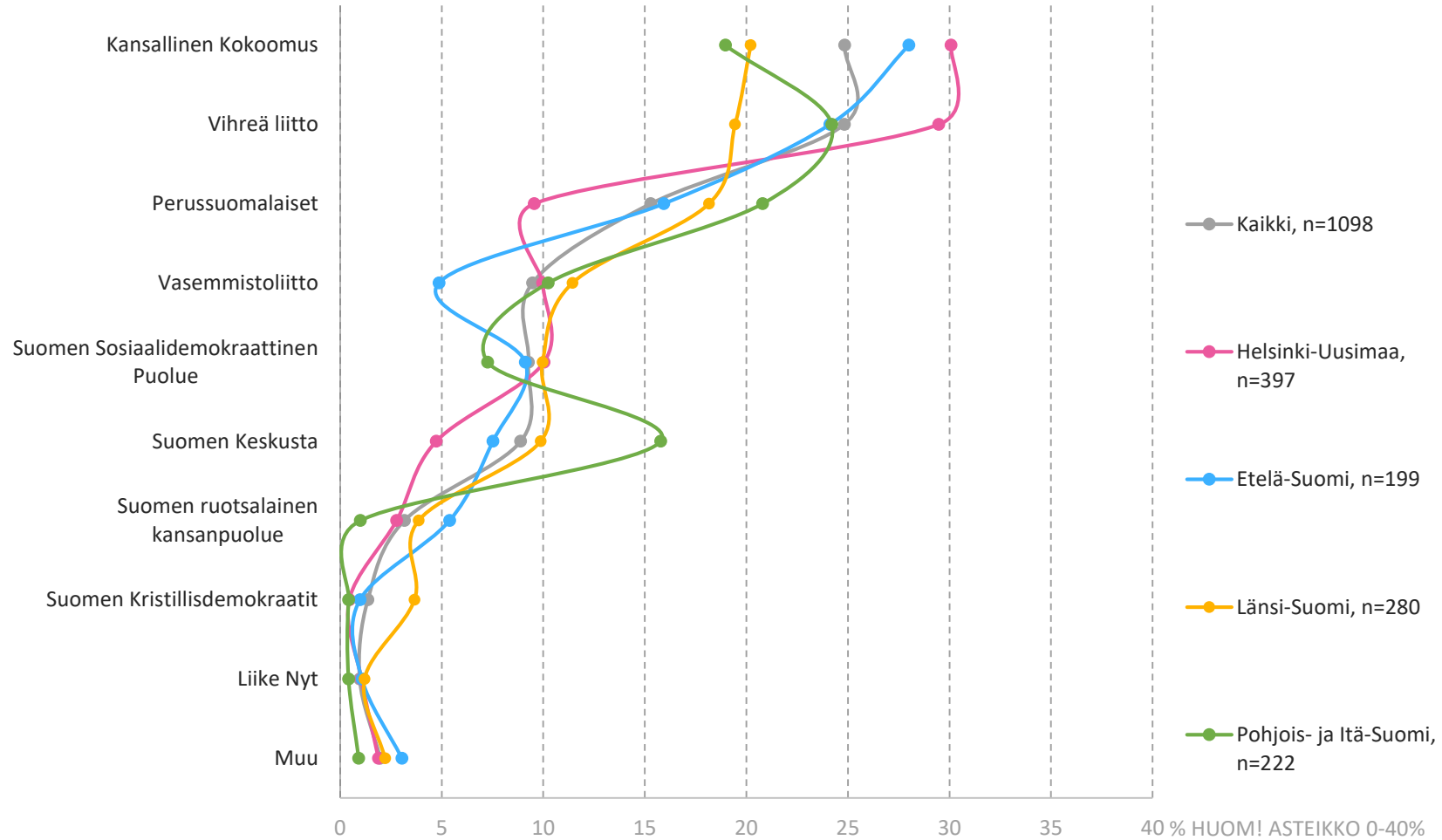
Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

n=äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa

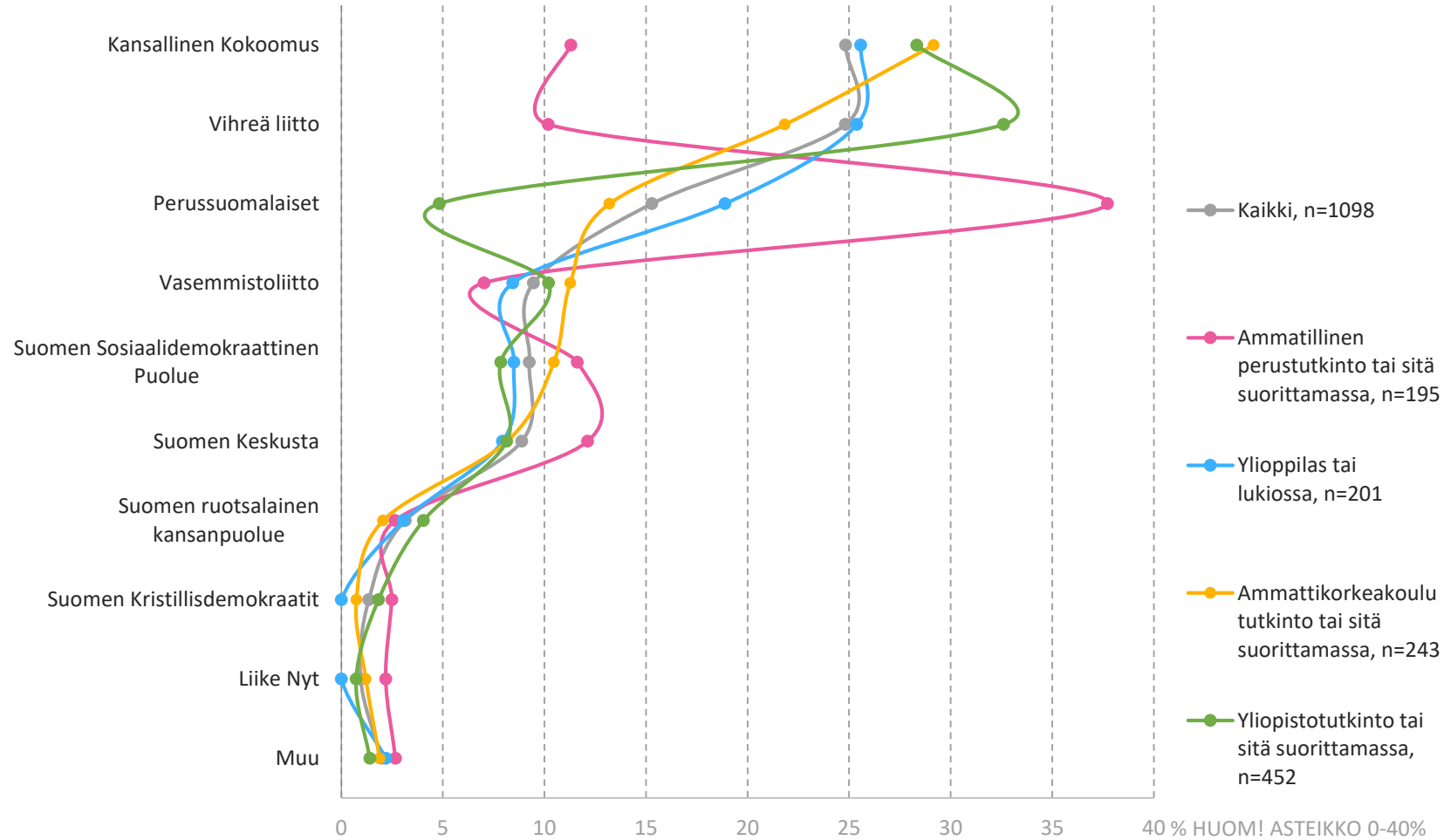

Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

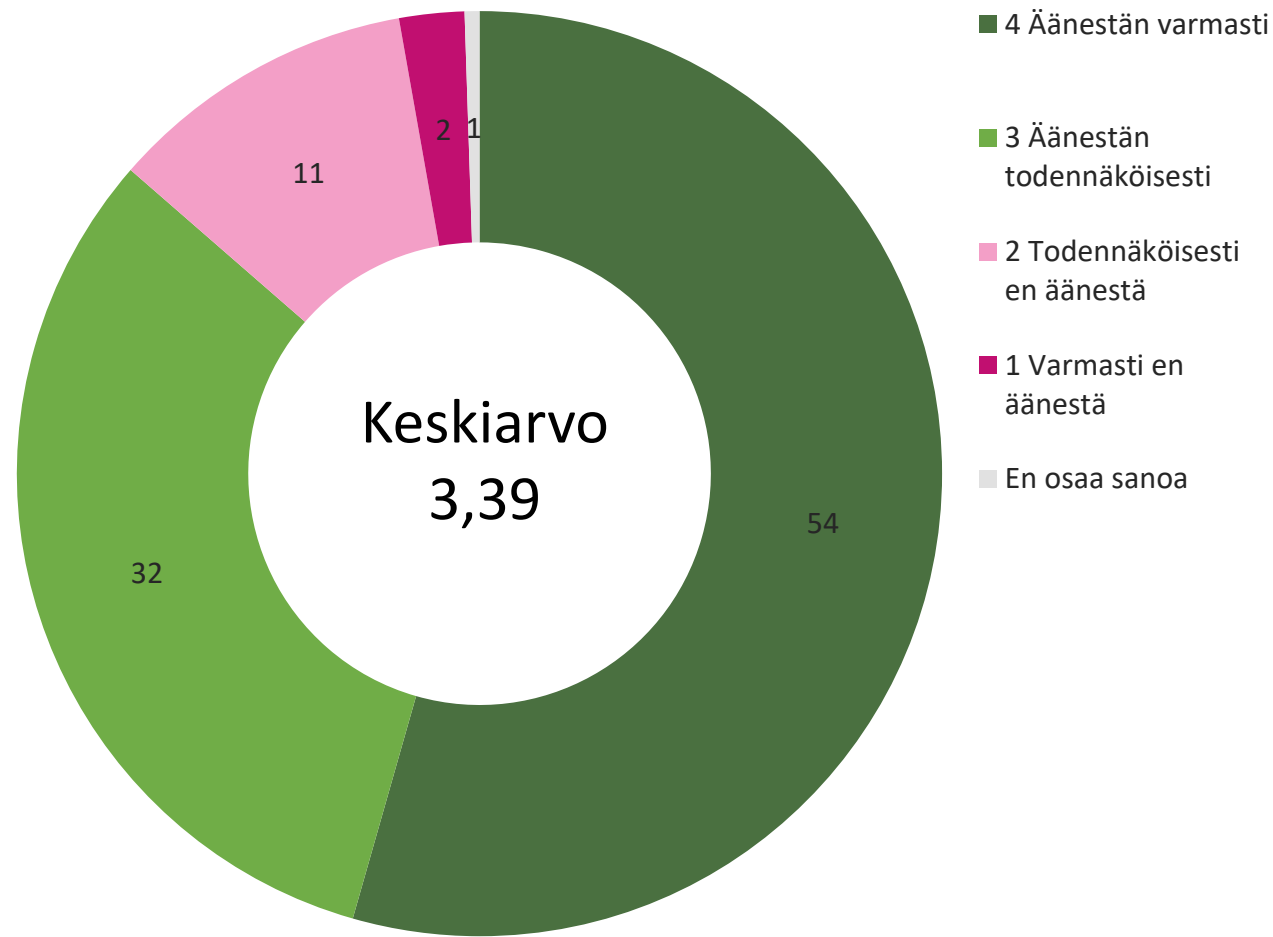
n=äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa

Jos kuntavaalit järjestettäisiin nyt, mitä puoluetta äänestäisit?

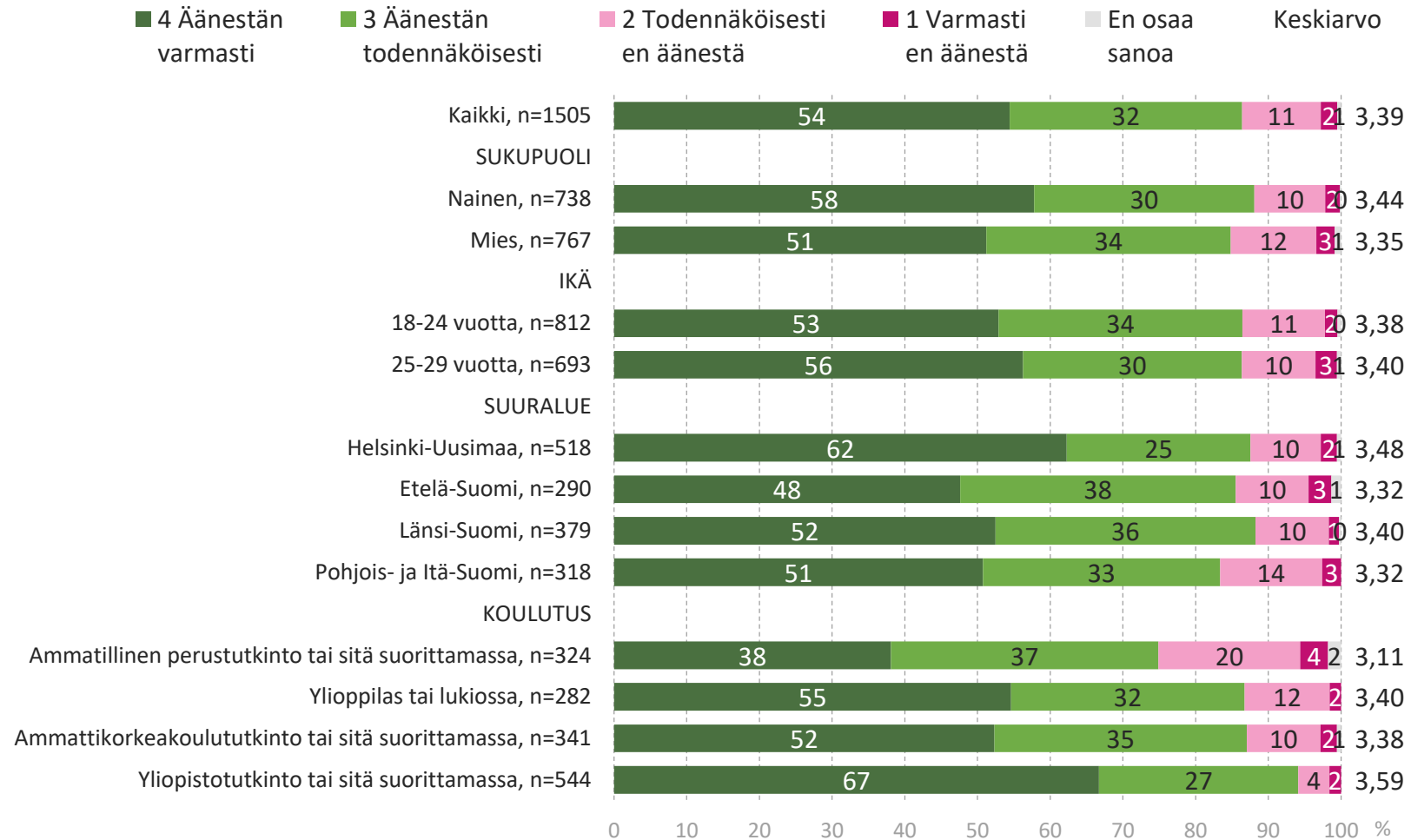
n=äänestäisi vaaleissa ja ilmoitti kantansa

Kuinka todennäköisesti aiot äänestää kuntavaaleissa huhtikuussa 2021

Kaikki vastaajat, n=1505

Kuinka todennäköisesti aiot äänestää kuntavaaleissa huhtikuussa 2021

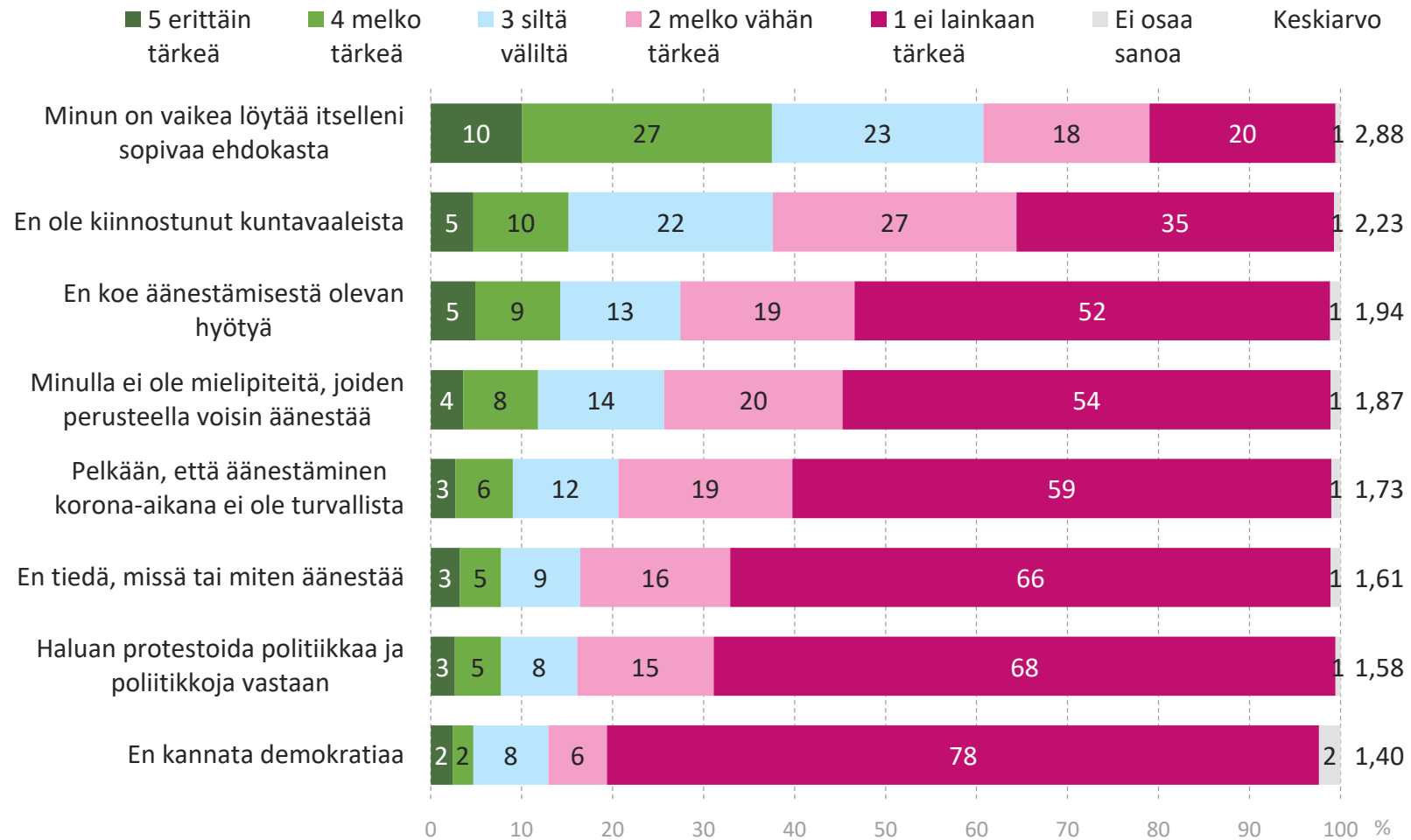

n=kaikki vastaajat

Syitä äänestämättä jättämiseen on vaikea nimetä

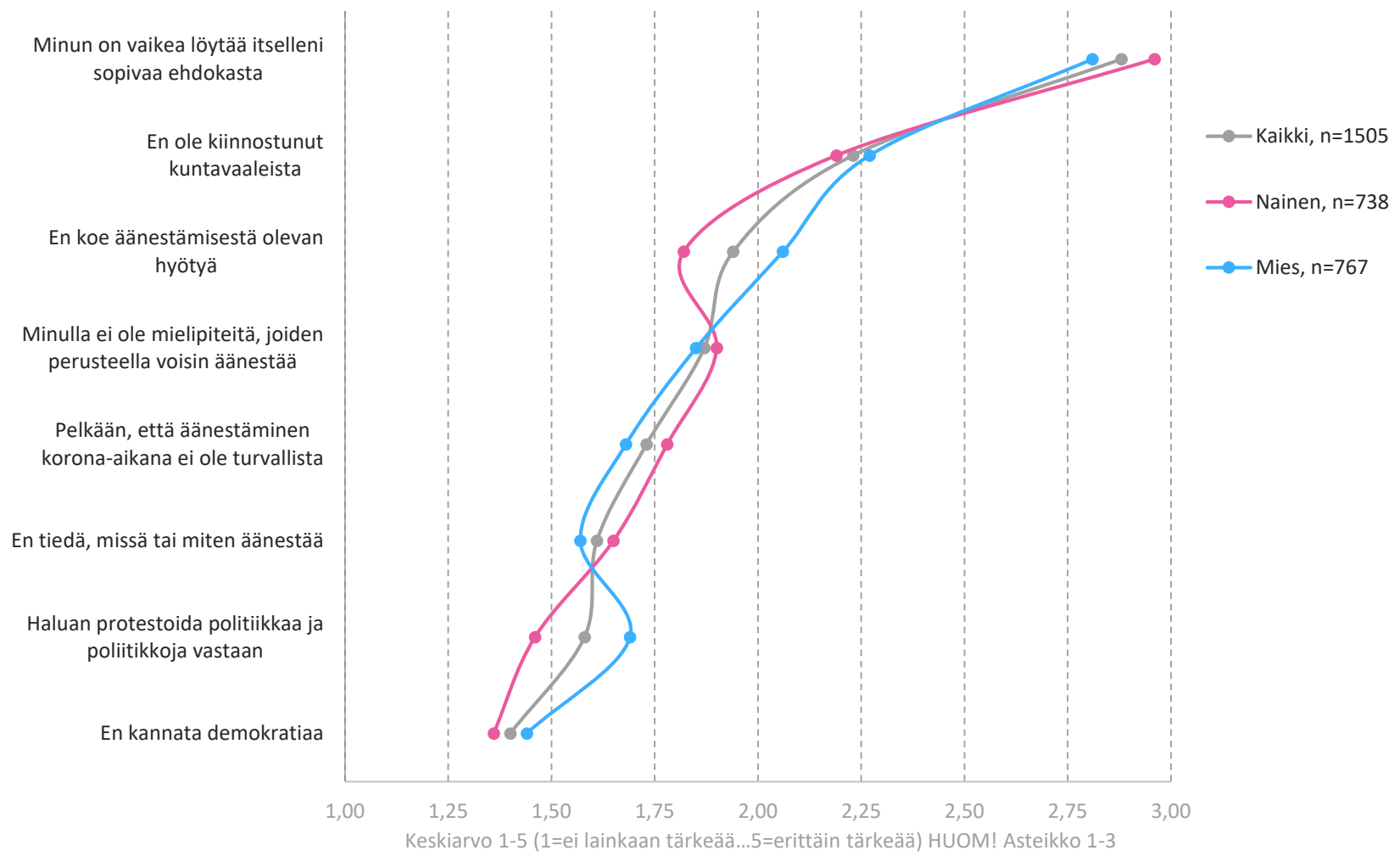
- Kaikkia vastaajia pyydettiin arvioimaan mahdollisia syitä sille, että he eivät äänestäisi kuntavaaleissa.
- Tarjotuista syistä tärkeimpänä pidettiin sitä, että ”minun on vaikea löytää itselleni sopivaa ehdokasta”. Tätä syytä piti erittäin tai melko tärkeänä 37 prosenttia.
- Muut syyt äänestämättömyyteen eivät ole nuorten mielestä kovin tärkeitä. Äänestämättä jättämiseen ei ilmeisesti tarvita erityisiä perusteluita, vaan kääntäen nuoret kysyvät itseltään: miksi vaivautuisin?
- Aiemmissa tutkimuksissa on havaittu, että niin äänestäminen kuin äänestämättä jättäminen on pitkälti satunnaista, niin kuin kyselytutkimukseen vastaaminen. Ei ole demografisten taustamuuttujien perusteella pystytty paikantamaan mitään selvärajaista vastaajien ja ei-vastaajien ”rotua”.
- Nollahypoteesi muodostaa tässäkin lähtökohdan ja langettaa todistustaakan sinne puolelle, että nuori tekisi jotain; ei-tekeminen on tavallaan sisään koodattuna lähtöoletuksena, jonka muuttaminen vaatii kajoamista ihmisen tehdasasetuksiin.
- Vaikka omia äänestämättömyyden syitä on vaikea nimetä, ja äänestysprosentti jäänee ikäryhmässä alle puoleen, 72,9 prosenttia vastaajista osaa kuitenkin nimetä sen puolueen, jota mieluiten äänestäisi. Tämä ei ole lainkaan alhainen luku ja kertoo siitä, että nuorten kiinnittyminen demokratiaan äänestäjän roolissa tapahtuu ennen kaikkea puolueidentifikaation ja tietynlaisen kuvitteellisen yhteisön muodostumisen kautta.

Kuinka tärkeiksi arvioit seuraavat syyt sille, että ET ÄÄNESTÄISI kuntavaaleissa?

Kaikki vastaajat, n=1505

Kuinka tärkeiksi arvioit seuraavat syyt sille, että ET ÄÄNESTÄISI kuntavaaleissa?

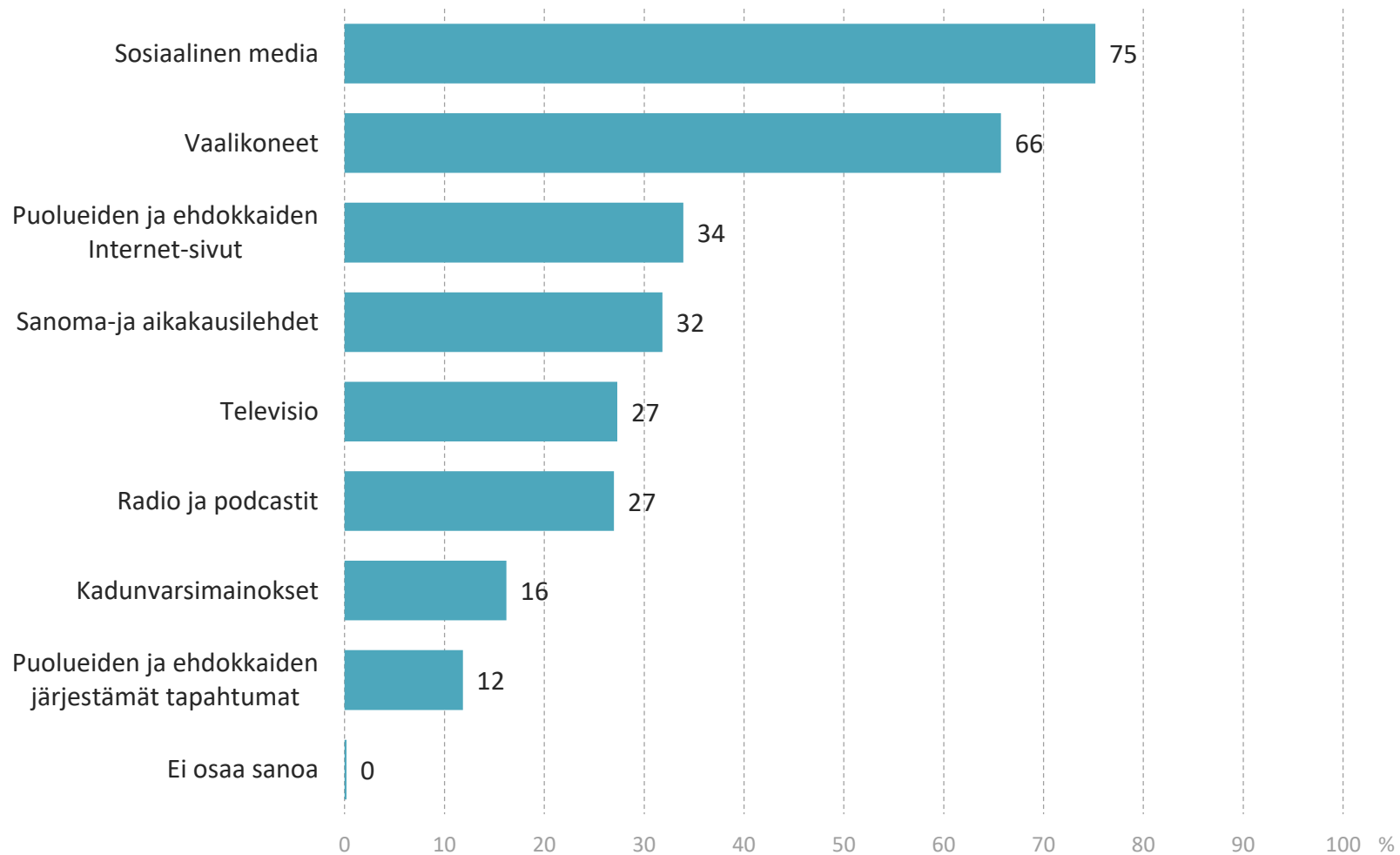
n=kaikki vastaajat

Sosiaalinen media ja vaalikoneet tärkeimpiä tietolähteitä

- Alle kolmekymppisten äänestäjien maailmassa vaalit – niin kuin moni muukin asia – tapahtuvat pitkälti internetin välityksellä, virtuaalisesti ja etänä.
- Nuorille naisille sosiaalinen media ja vaalikoneet ovat vielä hivenen tärkeämpiä kuin nuorille miehille, kun taas miehillä korostuvat aavistuksen verran puolueiden ja ehdokkaiden internetsivut sekä televisio ja perinteisemmät kampanjointikanavat, kuten kadunvarsimainokset sekä tapahtumat.
- Viimeksi mainittujen rooli kuntavaaleissa ei ole nuorten keskuudessa kuitenkaan kovin keskeistä. Melko harva nuori (puhutaan reilun kymmenen prosentin ”Twitter-eliitin” tapaisesta ryhmästä) on niin aktiivinen, että viitsii vaivautua puolueiden vaaliteltoille ja tilaisuuksiin turuille ja toreille.
- Alueellisesti tarkasteltuna vaalikoneet sekä puolueiden ja ehdokkaiden nettisivut korostuvat jonkin verran Helsinki-Uudellamaalla, kun taas sosiaalisella medially on suurempi painoarvo pohjoisempaa Suomessa.

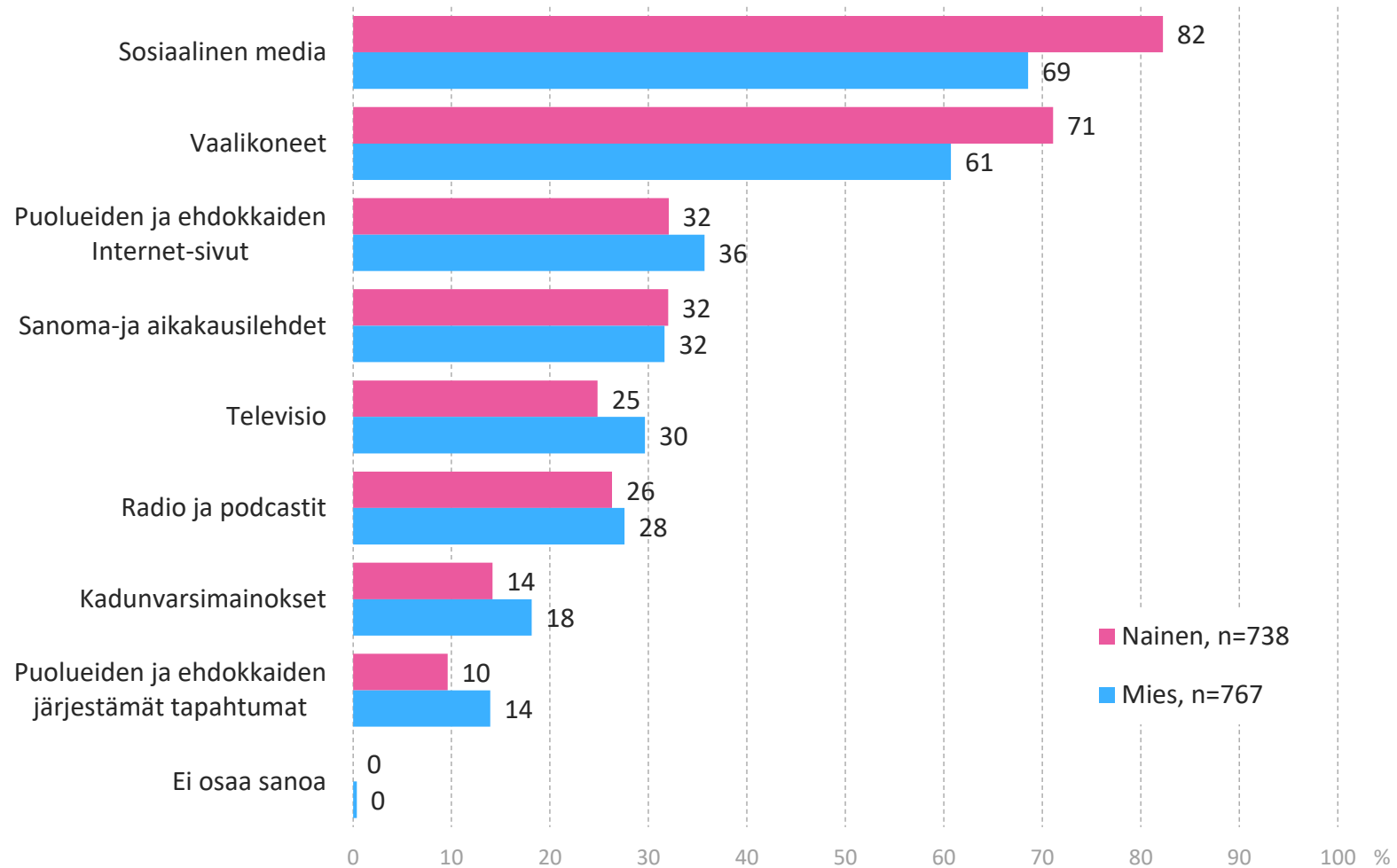

Mistä haluaisit saada tietoa ehdokkaista ja puolueista?

Kaikki vastaajat, n=1505

Mistä haluaisit saada tietoa ehdokkaista ja puolueista?

n=kaikki vastaajat

Kiitos!
Kerromme mielellämme lisää.

Juho Rahkonen

Tutkimus- ja asiakkuusjohtaja,
yhteiskuntatieteiden tohtori

juho.rahkonen@taloustutkimus.fi

p. 050 375 9008

